

بررسی اهمیت توجه معمار به نقش کاربر در طراحی مسکن

ندا قاسم وندحفظ آباد^{۱*}، حسین مهدوی پور^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری دانشگاه یزد، Neda.ghasemvand@gmail.com

۲- استادیار دانشکده معماری و هنر دانشگاه یزد، Hmahdavi@yazd.ac.ir

چکیده

یکی از اهداف توسعه پایدار، محیا ساختن آینده مطلوب برای جوامع بشری از طریق رفع نیازهای انسانی و تلاش در جهت ارتقا کیفیت زندگی است و از سوی دیگر رابطه متقابلی بین معماری و انسان وجود داشته و معماری یکی از عوامل شکل گیری شخصیت و کیفیت زندگی است، اما امروز به علت فاصله و شکاف میان معماران و کاربران و عدم درک نیازهای کاربران از سوی معماران و همچنین تکبر معمارانه حاصل از دوران مدرن، معماری مسکن با کاربرانش بیگانه بوده و با برخی اهداف توسعه پایدار همسو نیست. در نتیجه هدف این تحقیق بررسی نقش معماران و اهمیت آنها در لزوم توجه به کاربران و کارفرمایان و تبعات عدم توجه به آنها در معماری بوده و در این راستا از روش تحقیق کیفی و با روش گردآوری اطلاعات کتابخانه ای بهره گرفته و به این نتیجه رسید که از آنجا که مردم باهم متفاوتند، پس معماری واحد وجود نداشته و با طراحی خانه های همشکل، تصورات مردم و ویژگی های خصوصی آنها از بین خواهد رفت و با معماری بیگانه خواهند بود. پس معمار باید باتوجه به خصوصیات فردی کاربران و با همفکری و مشارکت و درک توأم با ارضا نیازهای عاطفی آنها دست به طراحی بزند تا مسکن مطلوب حاصل شود.

واژه های کلیدی: کاربر، معماری مسکن، طراحی مسکن، معماری مشارکتی، کارفرما، توسعه پایدار

۱- مقدمه

پیش از پیدایش انسان هیچ نوع معماری هم وجود نداشت. معماری « پس پدیده » وجود انسان است. بدون انسان معماری نمی توانست به وجود بیاید و به همین دلیل بایستی در رابطه با انسان مورد توجه قرار گیرد. [۱]

یکی از اهداف توسعه پایدار، محیا ساختن آینده مطلوب برای جوامع بشری از طریق رفع نیازهای انسان است. در راستای این هدف و با در نظر گرفتن این نیازها، تلاش می شود، کیفیت زندگی را ارتقا داده و منجر به پرورش قابلیت های انسانی گردد. و از آنجایی که معماری رابطه مستقیم و متقابلی با پرورش انسان ها داراست، لذا معماری و بویژه معماری مسکن که محل سکون و آرامش انسان است، از مهم ترین عوامل تاثیرگذار در این بحث می باشد. بنابراین در اینجا نقش معماران و طراحان حایز اهمیت است. اما اولاً فاصله و شکافی که بین معماران و کاربران (استفاده کنندگان) وجود دارد، مانع طراحی متناسب با نیازها شده و ثانیاً معمار متولد دوره مدرن، معمار متکبری است که می پندارد هر آنچه او دوست دارد، کابر نیز دوست خواهد داشت. در صورتی که چنین نبوده و دوره این تصورات به سر آمده است و یکی از انتقادات مهم معماری پست مدرن از دوره مدرن، همین عدم توجه به کاربر واقعی بود.